

KÜRESEL HAREKETİN 5. YIL DÖNÜMÜNE ÖZEL TOPLUMA YÖNELİK BİLGİ NOTU

“Haydi, Hep Birlikte Rahim Ağzı Kanserini Önleyelim!”

Kadınların sağlık hakkının savunuculuğunda kadın kanserlerine yönelik harekete geçmemiz gereken en önemli konulardan biri rahim ağzı kanserlerinin önlenmesidir. Hepimiz, tüm kadınlar ve kız çocuklarını ilgilendiren bu sağlık sorununun üstesinden gelmek için öncelikle aklımızdaki bazı soruların cevaplarını bulmalıyız.

Rahim ağzı nedir?

Rahim ağzı (serviks) rahimin vajinaya bağlanan boyun şeklindeki alt kısmıdır.

Rahim ağzı kanseri nedir?

Rahim ağzı kanseri, Human Papilloma Virus’ün (HPV) sebep olduğu, önlenebilir bir kanserdir.

Rahim ağzı kanserinin halk sağlığı sorunu olmaktan çıkarılması ne demektir?

Dünya Sağlık Örgütüne (DSÖ) göre 2030 yılına ulaşıldığında dünyada rahim ağzı kanseri sıklığının oldukça fazla azalmasıdır. Bu azalma kriteri; yılda yüzbin kadından 4’ünden azının rahim ağzı kanserine yakalanması olarak açıklanmıştır.

Neden rahim ağzı kanseri için böyle bir amaç güdülmüştür?

Rahim ağzı kanserinin özelliği; günümüzde birçok yönden önlenebilir olması, çeşitli mücadele yöntemlerinin mevcut olmasıdır.

Rahim ağzı kanserinin halk sağlığı açısından önemi nedir?

Rahim ağzı kanserine yakalanan kadınların yaklaşık yarısı hayatını kaybetmektedir. Ülkemizde kadınların rahim ağzı kanserine yakalanma olasılığı yüzbin kadında 4,2’dir. DSÖ’nün hedeflediği rahim ağzı kanseri olasılığının yüzbin kadında 4’ün altına düşülmesi için ülkemizdeki rahim ağzı mücadele yöntemlerinin daha kapsayıcı bir şekilde uygulanması gerekmektedir.

Rahim ağzı kanseri ile mücadele yöntemleri nelerdir?

Rahim ağzı kanseri ile mücadelede her yaşı grubu, cinsiyet ve toplumun tümü için ayrı ayrı yöntemler uygulanması gerekmektedir. Ancak, etkili mücadele için bu yöntemler eş zamanlı uygulanmalıdır. Kız ve erkek çocukları, 5-8 yaştan 19 yaşına kadar sistemli, düzenli ve kapsayıcı bir cinsel sağlık eğitimine tabii tutulmalıdır. Burada “çocuğun yetişkinlikte karşılaşılabileceği cinsel yolla bulaşan mikroplardan” korunma yolunu, “yetişkinlikte sağlıklı cinsel davranışları” ve en önemlisi “cinsel istismardan kendi bedenini koruma/bedenini tanıma” eğitimleri ile sağlık haklarını öğrenmeleri amaçlanmaktadır.

Diğer bir mücadele yöntemi HPV aşılarıdır. Rahim ağzı kanseri aşısı ile önlenebilen tek kanserdir. Kız çocukları öncelikli olmak üzere 9 yaşımdan itibaren tüm çocuklara HPV aşısı uygulaması diğer bir mücadele yöntemidir. Esas olması gereken HPV aşısının “çocukluk çağı bağışıklama programına” eklenmesidir. HPV aşısı sadece rahim ağzı kanserinden değil, HPV ile ilişkili diğer hastalıklardan da korumaktadır. Bu aşının daha etkin bir bağışıklık yanıtı oluşturulabilmesi için çocukken yapılması gerektiği unutulmamalıdır.

HALK SAğLIğI UZMANLARI DERNEğİ

Ülkemizde 30-65 yaş arasındaki sağlıklı ve cinsel ilişki yaşamış her kadın, ücretsiz olarak rahim ağzı kanseri taramasına katılabildiği için çok şanslıdır. Çünkü taramalar kanserin erkenden teşhisi için ilk adımdır ve ülkemizde Kanser Erken Teşhis, Tarama ve Eğitim Merkezleri (KETEM) ve Aile Sağlığı Merkezleri (ASM) bu konuda aktif çalışmaktadır. Erken teşhis ve tedavi ile rahim ağzı kanserleri önlenmektedir.

Hiçbir şikayetimin olmasa bile rahim ağzı kanseri taramasına katılmalı mıyım?

Evet, hiçbir şikayetimin olmasa bile rahim ağzı kanseri taramasına katılmalıyız. Rahim ağzı kanseri, ancak ileri evrede belirti vermektedir. Bu nedenle her 5 yılda bir taramalara katılmalıyız.

Kadınlar ve kız çocukları olarak rahim ağzı kanserinden korunmada üstümüze düşen görevler nelerdir?

Bu konuda savunuculuk yapabiliriz. HPV aşılama uygulamamız, rahim ağzı kanseri taramalarımız, çocuklarımızın cinsel sağlık eğitimleri konularında rol model olabiliriz. Çevremizde yakınlarımızı, arkadaşlarımızı, iř arkadaşlarımızı, meslektaşlarımızı mücadele yöntemleri konusunda cesaretlendirebiliriz.

HASUDER Toplumsal Cinsiyet, Kadın ve Üreme Sağlığı Çalışma Grubu tarafından hazırlanmıştır.